

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 11. De Sacramentis in genere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

omnia Festa tollebant; Lutherus tandem & Calvinus ea tantum disciplinæ, ordinis ac politicæ causa, non autem ratione mysterii admittebant, ideoque nullam diem altero sanctionem esse, aut in conscientia ad observationem obligare dicebant.

XII. Duodecimum dogma est, rectè ab Ecclesia pro Paschate celebrando tempus certum à tempore, quo Judæi id celebrant, distinctum fuisse constitutum, nempe Dominica proxima Lunæ decimæ quartæ post vernal æquinoctium, sic enim varia consilia decreverunt, ne cum Judæis interfectoribus Christi concurreret Ecclesia, & ut uniformitas in servando Paschate servaretur. Cui tamen dogmati repugnant imprimis Aërii, qui Pascha omnino dicebant non esse celebrandum, eò quod Judaïsmum saperet. Deinde Blaſti, qui volebant, illud eodem cum Judæis tempore celebrandum. Post hos Cappadoces, qui semper vigesimo quinto Martii celebrari id putabant debere. Britones verò & Scoti post Lunam decimam tertiam celebrabant. Et tandem Novatiani cuique liberam esse debere temporis Paschalis electionem contendebant.

§. XI.

De Sacramentis in genere.

I. De his sequentia dogmata proponit Catholica Fides. Primum, dari Sacramenta, eaque rectè à Concilio Tridentino Catechismo sic definiri: *Est res sensibus subiecta, qua ex Dei institutione, Sanctitatis & iustitiæ tum significanda, tum efficienda vim habet.* Contra hoc dogma variæ exortæ sunt Hæreses. Nam 1. Archontici, Fraticelli seu Beguini, Pauliciani, Schwenckfeldiani solis verbis loco Sacramentorum utebantur. 2. Messaliani, Armeni, Lutherani, Calvinistæ admittunt quidem Sacramenta, sed nuda signa, eaque non necessaria esse contendunt.

II. Secundum dogma est, omnia Sacramenta rebus & verbis constare à Christo Domino institutis, uti ex Concilio Florentino, & perpetua Traditione constat. Cui tamen dogmati contraria est Calvinus hæresis docentis in solo baptismo verba, & quidem concionatoria duntaxat requiri;

item Brentii & aliorum Lutheranorum, qui volunt vetera Sacramenta ad instruendum tantum Populum esse necessaria.

III. Tertium dogma est, verum Ministrum Sacramentorum non esse quemlibet hominem baptizatum & tunc præditum sed solum in Ecclesia ritè ordinatum, baptizatum tamen & Matrimonio exceptis, si enim in lege veteri omnes poterant Sacramenta ministrare, merito hoc etiam de Sacramentis novæ legis dicitur. Huic dogmæ contradicit Lutherus, qui non Homines duntaxat sed baptizatos, sed etiam Dæmones Ministros esse posse dicit.

IV. Quartum dogma est, non solum bonos, sed malos Ministros valde administrare Sacramenta potest, quia sic antiquissima habet traditio ab ipso tempore Apostolorum: eum quia Minister non suâ, sed Christi auctoritate nomine administrat Sacramenta, & ideo etiam Circa olim a Samaritanis ministrata legitima putabatur. Contraria huic dogmati est hæresis Donatistarum, Waldensium & Albigensum, ac Wiclefi, Hussii, & aliorum.

V. Quintum dogma est, invalidum esse Sacramentum si desit legitima intentio faciendi, quod Christus instituit, quia per hanc intentionem determinari debet in forma. Unde hæresis est opinio Lutheri, Calvinii, & aliorum, quod Sacramentum perfici, si res adint & Minister sciet fide vel irrisoriè Minister actionem illam peragere.

VI. Sextum dogma est, Sacramenta non ex opere operantis, sed ex opere operato conferre gratiam; quia per S. Scripturam ipsis Sacramentis vis tribuitur; & alioquin essent signa, etiam ab hominibus institui possent. Quod sentiant Messaliani, Lutherani, & Calvinistæ, quod efficaciam Sacramentorum fidei tribuentes.

VII. Septimum dogma est, nullum Sacramentum veteris legis gratiam ex opere operato per modum conferuisse; uti tum ex S. Scriptura & SS. Patribus, tum etiam, ex eo colligitur, quod nullibi talis virtus Sacramentis illis collata legatur. Huic dogmati contrariè sentit Lutherus, qui saltem ea Sacramenta veteris legis, quæ missionem annexam habebant, ut iris, & ros in rebus significare hominem contendebat. Calvinus tamen

Sacramenta justificasse docebat, licet non tam copiose, ut novæ legis Sacramenta.

VIII. Octavum dogma est, per Baptismum, Confirmationem, & Ordinem præter gratiæ collationem, etiam Characterem spiritualem animæ imprimi; per quem homo fiat aptus ad cultum divinum, configuretur Christo, & ab aliis distinguatur. Fundamentum est, quia hæc sola Sacramenta iterari non possunt, cujus alia ratio commodior reddi non potest, quam quia Character ex Christi institutione imprimitur. Contraria tamen est hæresis Wicleffi, Calvini, Kemniti, & aliorum asserentium, talem Characterem probari non posse, sed ab Innocentio tertio, qui multa mala decreverit, & fecerit, fuisse excogitatum.

IX. Nonum dogma est, septem duntaxat esse Sacramenta novæ legis, videlicet Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Pœnitentiam, Ordinem, Unctionem, Matrimonium, uti tum ex Conciliis, tum unanimi sensu Theologorum, & variis congruentiis probat Bellarminus to. 2. l. 2. c. 23. Contrariæ hæreses sunt inprimis Lutheri, qui alibi unum duntaxat, alibi duo assignat, Baptismum scilicet, & Eucharistiam: alibi verò etiam Pœnitentiam adjungit. Zwinglii, qui Baptismum, Cœnam, & Matrimonium. Calvini, qui Baptismum, Cœnam, & Ordinationem. Melanctonis, qui Baptismum, Cœnam, Pœnitentiam, Ordinationem admittit.

X. Decimum dogma est, rectè etiam Cæremonias sacras in Sacramentorum institutione adhiberi; tum quia ab ipso Christo & Apostolis aliquæ sunt institutæ; tum quia ejusmodi cæremonia sunt utiles ad memoriam, intelligentiam, & voluntatem juvandam & excitandam, ipsamque religionem conservandam: & præterea sunt meritoria, utpote exterior fidei & religionis professio: & sunt pars cultus divini faciendi, ut DEVS non tantum animo, sed etiam corpore colatur. Cui tamen dogmati se unanimiter opponunt Lutherani, Calvinistæ, & alii Hæretici, has cæremonias velut superstitiones & inutiles damnantes.